

RDETÉSEK

Vnetagabb betűvel leírásért ára 10 lel.

ok román, magyar, angol, valamint írógéppel és pontosan készült Friedmann hírlapiroda.

3405-1

előszoba, pince és padlárny, parkettes, földfűtő közeli közelében lévő ehhez hasonló, más Az ügy lakáshivataltól tartatnék le. Cim az Új n. »Jó lakás« jellege telefon 12-93.

agos, 120 négyzetmtr. Cim a kiadóhivatalban. 3715-1

skedelmit végzett zsidó megkereséseket a kiadóker. 3716-1

kező állásban levő 20 malom és gabonaszakmál venne 18-28 éves, jól vallásos, zsidó ur, 1000 lei hozomány van. házhoz, ahol szakmenciat kapnék. Levelelem: jellege alatt a kiadóker. 3717-1

és íródtá munkában st keresek. Leveleket a kiadóhivatalba. 3719-1

bbór és szilgyartóblank nyben és egyben, legolmeszrendésüket kik postajelölési talp és bocskoripéti 3 százzalék kedvezmény. Gyulagyár-utca 1-3 telefon: cya 3-56-lakás 3-57

mering 1000 méter felett

figyelmébe! olttalan SZ és gipsz külön és vagontételecsőbban a OVER RT. 9. sz. alatt szegrendelések telef. 1106.

esek azonnali belépésre ern elamedof, ch nyelven oktat k, akik a német írásban perfektil írászetbeni lakás, pénz fizetés meglatok: Moskovits endők. 3721-1

esen megszűnt a nek és Társai uj-Kolozsvár, női és gyermekrökből is a legvitalben!! 1301

ELET

folyóirat y évre 80 lel.

kiadóhivatal: Ferdinand 48.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop, - Brassal-utca 10. Az Új Kelet telefonjai Szerkesztőség 977 Kiadóhivatal 844 Nyomda 879 Héber osztály 455 Zs. N. Sz. 558

A kéziratok kizárólag a szerkesztőségnek címenzök. - Kéziratokat nem adunk vissza és nem fizetünk meg

ÚJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPILAP

V. évfolyam, 93. szám

Cluj (Kolozsvár) 5682. Nisan 30.

1922. április 28. Péntek

Egész évre 360 lei Félévre 190 lei Negyedévre 100 lei Egy hónapra 35 lei Egy szám ára pályaudvaron

Nemzeti egyházat

Évszázados irányzatok megosztották a társadalmak etikáját, még pedig úgy, hogy az államhatalomra csak a kisebbik részét bízták, a nagyobbik az egyháznak jutott. Ahol még nem történt meg az egyház elválasztása az államtól, ott az egyház jogosan követel erőt és tekintélyt a maga számára és épen az állam az, amely legkevésbé rosszalhatja ezt a törekvést, mert az ő érdeke, hogy az egyház, amely az ő akaratából lett az erkölcsi rend szentségtartója, hibátlanul teljesíthesse feladatát. A szisztéma lehet jó vagy rossz, kinek-kinek aszerint, hogy milyen világnézetet vall. De a szisztéma megvan és amíg az általános rend erre és nem másra támaszkodik, addig ügyelni kell rá, hogy egy ponton se ereszkedjék meg a gerincvéza. Az egyház biztonsága nem egyházi és felekezeti érdek csupán, de állami érdek is.

Főlegesen bizonyítani, hogy ez minden egyházra nézve egyformán áll. Amennyire szükséges, hogy biztos alapon munkálhasson a görög-keleti egyház, vagy a római katolikus, ép annyira szükséges, hogy ilyen alapon munkálhasson a zsidó egyház is. Mert az egyház kétes, vagy ingatag helyzete több százezer zsidó felekezeti életét teszi labilissá és ezzel aztán azt is, ami az alattvaló viszonyát nem a törvény, de a morál erejével köti az államhoz és társadalomhoz. Az emberek nagyrésze ma még a vallásból forrasztja ki az emberi közösségek iránt való kötelesség-tudatát, a legnagyobb érzéseit a valláson szüri át és emberi jogában és e jog biztonságában érzi magát megtámadottnak, ha elhanyagolással, vagy lenézéssel sértik meg az ő felekezetiét. A zsidó egyház ép úgy követelhet jól megépített bázist maga alatt, mint minden más egyház és ezt nemcsak az általános jog és az egyenlőség elve alapján követelheti, de olyan szerződés alapján is, amelyet az egész világ lelkiismerete garantál.

Mindazonáltal ma mégis sz a helyzet Romániában, hogy a zsidó felekezet ügye teljességgel rendezetlen. Hangsúlyozzuk, hogy a zsidó felekezetéről és nem a zsidó népről beszélünk. Romániában egyáltalán még ki sem alakult az a szerv, amelyet közönségesen egyháznak neveznek. Az erdélyi zsidó felekezetek helyzete nem egészen ilyen rossz, de nagyjában ma már az is vizsgálatlan. A régi magyar törvény ugyan, amely érvényben van, módot ad a zsidó egyházak belső szabadságára, de a viszonyok maguk alá gyűrtek ezt a törvényt és a szervezetség jóformán szétesett. A neológ zsidóság kiesvén a magyarországi kongresszusi országos iroda hatásköréből, teljesen szervezeten, az ortodoxiának van valamilyen országos szerve, amely hivatott volna az egyház adminisztrálására, de ennek a megalkulása olyan mértékben nélkülözte a demokratikus alapok, hogy még magában az ortodoxiában is vannak rétegek, amelyek bizalmatlanok iránta és nem szívesen ismerik el legfelsőbb egyházi hatóságuknak. Mindebből perze sokféle belső bizonytalanság ered, amit megtehető még a kormányok is segíthetnek, mert ezek többször olyanformán nyultak bele az erdélyi hitközségek életébe, mintha tudomásuk sem volna arról, hogy érvényes tör-

vény szabályozta a felekezet életét, amelyből legfőképpen csak akkor lehetne kibolygatni, ha helyette jobb törvényt adnak.

A mostani kormány, úgy látszik, tisztábban látja a zsidó felekezet helyzetét és helyesebben itéli meg fontosságát az államrend szempontjából. Ez abból látszik, hogy igéri a zsidó egyház rendezését, sőt Banu Constantin Erdélyben való tartózkodása alkalmával nagyon komolyan vehető nyilatkozatban szögezte le erre vonatkozó álláspontját. Minthogy ezt a kérdést nem a zsidó szimpátia orsójáról, hanem a közérdekről, szababtosabban: az állam érdekéről kell legombolyítani, feltehető, hogy komolyan is veszik majd az illetékes tényezők. A magunk részéről inkább a viszonyokban bízunk, mint az em-

berekben. A viszonyok, amelyek a törvényhozásból alkotmányozó munkát követelnek, sürgetik a rendezést. Az alkotmányozó nemzetgyűlés nem kapcsolhat ki ilyen nagyhorderejű feladatot a munkarendjéből és a kormány, amelyet az a tisztesség ért, hogy munkával láthasson el egy alkotmányozó törvényhozást, mégkevésbé teheti ezt. A zsidó egyház kérdését meg kell oldani. De nem akárhogy és nem akármilyen törvénnyel. Legelsősorban az egyházközségek konstituálásának rendezését kell új alapokra fektetni.

A belső kiképzés szabadságához természetesen nem szabad hozzányulni. Minden község lelki vonzalma szerint csatlakozik ahhoz a vallási irányhoz, amelyet követni akar. De az egész egyház csak egy bázison

épülhet fel: a nemzeti egyház bázisán. Más alapelve a megalkotandó törvénynek nem lehet. Az a tény, vannak ortodox és vannak neológ egyházközségek, nem zavarhatja az alapelveket, mert a nemzeti jelleg nem követeli okvetlenül az összeforrást. Épen Magyarország statuuált példát arra, hogy az egyházi különváltság az egyházak egyazon nemzeti karaktere mellett is lehetséges. Megszervezte és elismerte a görög katolikus és a görög keleti egyházat, még pedig nemzeti alapon mind a kettőt. A felekezeti kérdés megoldásánál nem szabad elmellőzni a népi szempontokat sem és ezek lényegüknek megfelelő kifejezést ma már csak a nemzeti karakterben találhatunk. Az erdélyi zsidóság nemzeti egyházat követel.

Szétrobbant a génuai konferencia?

Lloyd George javaslata a jóvátételről és a szankciókról. Páris utcáin háborúra izgatnak. Az oroszok hajthatatlanok. Millerand beszéde Algériában. Francia katonai mozdulatok a német határon

Az Új Kelet tudósítójától

A génuai konferencián a hangulat kezd pesszimista lenni. Noha már harmadik hetében tart a konferencia, még mindig nem tudtak kézzelfogható eredményt elérni. Válság válságot követ. A „Daily News” politikai tudósítója ironikusan jegyzi meg, hogy az egyetlen pozitív eredmény a német-orosz külön-szerződés. Az a tény, hogy a francia delegáció kötött marsrutával érkezett Génuába és Barthou még jöreggellet sem mondhat anélkül, hogy meg ne kérdezné Poincarétól, vajjon helyesli-e ezt a barátságos üdvözlést, megköti és ugyszólván lehetőtlenné teszi a tárgyalások eredményességét.

Másrészt az oroszok okoznak nehézségeket. Csicserinék egyáltalában nem akarják a londoni javaslatokat minden fenntartás nélkül elfogadni. Az oroszok nyilván úgy gondolkoznak, hogy Génuán kívül is meg tudnak egyezni Európával s nem hajlandók a francia álláspontnak deferálni. Lloyd George már látja is, hogy az orosz-kérdést Génuában elintézni nem lehet. Szó van róla, hogy Génuában összehívják a szignatárius hatalmakat és ezen az ülésen a németek és a kisantant államai is résztvesznek. A legfelső tanács is Génuában fog ülésezni, hogy a német-orosz szerződés foglalkozzék. A franciák mindenáron a szerződés megsemmisítését akarják ki-erőszakolni, de Csicserin kijelentette, hogy ragaszkodik ehhez a szerződéshez és tiltakozik minden idegen beavatkozás ellen.

Poincaré után megszólal Millerand is, Algirából izen Európának, az ő nyilatkozata nem olyan vehemens, mint a bar-le-duci harciaradó, de Millerand egyénisége is szürkőbb, mint az arrasi fiskális. A konferencia a való-ságban Poincaré és Lloyd George küzdőterévé vált. Lloyd George most már újságíróknak adott nyilatkozataiban is az angol francia szövetség felmondásával fenyegetőzik.

A konferencia szenzációja az, hogy Lloyd George javaslatot szerkesztett a jóvátételről és a szankciókról és ezt még Génuának szándékozik előterjeszteni. Ez eddig a konferencia legnagyobb eseménye, mert nem kevesebbről van szó, mint a cannesi és a boulognei megállapodás felrúgásáról: Gé-

nuában tehát mégis tárgyalni fogják a jóvátételt, ami ellen Franciaország kézzel-lábbal tiltakozott. Ettől csak egy lépés a békeszerződés revíziójához.

A késő éjjeli órákban egy berlini lap azt a hírt közli, hogy a tárgyalások váratlanul megszakadtak és amittől mindmostanig tartottak, a génuai konferencia szétrobbant. Az előzményekből ítélve ez a hír, noha még megerősítve nincs, nem is olyan valószínűtlen.

A legfelső tanács Génuában

Angol forrásból megerősítik a hírt, hogy Lloyd George hozzájárult a legfelső tanács összehívásához. A főtanács Génuában fog összeülni, hogy megvizsgálja az orosz-német egyezményt, ellentétben áll-e a versaillesi békeszerződéssel. A főtanács ülésére Poincaré is meghívják. A legfőbb tanács ülésén a kisantant és Lengyelország megbízottai is résztvesznek.

A szövetségesek megállapodtak abban az elvben, hogy

a készülő európai paktumba

felveszik az egyes államok helyiérdekü egyezményeit is, így a kisantant államainak egymásközött, valamint esetleg más államokkal kötött szerződéseit is. Megállapodtak abban is, hogy fenntartják maguknak azt a jogot, hogy

a németek ellen szankciókat alkalmazzanak,

ha kötelezettségeiknek nem tesznek eleget

Csicserin ragaszkodik a német-orosz szerződéshez

Csicserin Génuában beszélgetést folytatott a „Berliner Tageblatt” tudósítójával, akinek kijelentette, hogy a nagyhatalmak ama követelése, hogy az orosz-német szerződést semmisítsék meg vagy módosítsák, beavatkozás lenne Oroszország szuverenitásába, ami ellen a legerélyesebben tiltakozik.

Skirmunt lengyel külügyminiszter válaszólt Csicserinnek a lengyelekhez intézett jegyzékére. Kijelenti, hogy Oroszországnak nincs joga Lengyelország belügyeibe beavatkozni, mégkevésbé amaz ügyekbe, amelyek Lengyelország és más államok szerződésére vonatkoznak.

Helytelen állítás, hogy Lengyelország de jure elismerte Oroszországot.

A lengyel delegátusok Rigában aláírtak ugyan egy jegyzőkönyvet, amelyben kívánatosnak mondják a szovjetkormány elismerését, ez azonban még nem jelenti magát az elismerést.

Rakovszkyék nem engednek

A Reuter-iroda jelenti: Beavatott körökben hírlik, hogy az oroszokkal folytatott félhivatalos tárgyalás nem eredményezett igazi közeledést a szövetségesek és az oroszok között. Az oroszok nem akarnak eltávolodni attól az állásponttól, amelyet a szövetségesek elfogadhatónak tartanak, ezért

a helyzet e pillanatban kétségtelenül igen komoly

A szövetségesek rendkívül türelmetlenül fogadják, ha az értekezlet összeomlana. Ennek Rakovszky makacs magatartása lenne az oka. Egy angol lap közli, hogy Lloyd George akkor is folytatná az értekezletet, ha a franciák hazamennének. A „Star” című lap jelenti, hogy Lloyd George

legfeljebb még tizennégy napig szándékozik Génuában maradni,

hogy kísérletet tegyen az értekezlet megmentésére.

A francia delegáció határozott utasítást kapott, hogy ragaszkodjék Poincaré feltételeihez. Azt még kívárvák hogy az oroszoknak negyvennyolc óras ultimátumot küldenek, de ezután otthagyják az értekezletet.

Erdélyes jegyzék az oroszokhoz

Az orosz ügyek bizottsága ma délután az orosz delegátusok részvételével ülést tartott. Angol hírek szerint a konferencia újabb jegyzékét fog intézni az oroszokhoz, amely ha nem is lesz ultimátumjellegű, igen energikus hangú lesz, mert remélik, hogy így az oroszokat sikerülni fog komoly tárgyalásokra szorítani. A Génuában egybegyűlt diplomaták nem akarják a konferenciát a végletekig elhuzni és dűlőre viszik az orosz kérdést.

A szövetségesek jegyzékét intétek az orosz delegációhoz, amelyben közlik ama koncessziók maximumát, amelyre Oroszországgal szemben hajlandók.

Tegnap délelőtt Lloyd George, Barthou és Faeta között értekezlet volt. Elsősorban a békeegyezménnyel foglalkoztak, később szóba kerültek az orosz ügyek. Elhatározták, hogy a londoni szakértők jegyzőkönyvét átadják az oroszoknak azzal a felszólítással, hogy írják alá és kerüljék a további huzavonát.

Összehívják a szignatárius hatalmakat

A sajtótájékoztató értekezleten az angol sajtódelegátus közölte, hogy javaslat van a szignatárius hatalmak konferenciájának összehívásáról. Az

Lloyd George heterjeszti a-jóvátételi javaslatot

Lloyd George újságírók előtt kijelentette, hogy Poincaré beszéde bár nem egybehangzó a génuai konferencia álláspontjával, mégis fontos. Poincaré beszéde előtt nem értesítette az angol delegációt és éppen ezért azt hiszi, hogy ez a beszéd nincs hasznára a szövetségesek baráti együttműködésének. Lloyd

A mai nap valószínűleg az egész konferencia legnagyobb eseménye. Lloyd George ma terjeszti be éppen most ismeretessé vált javaslatát, hogy Génuában vegyék tárgyalás alá a jóvátételt és az esetleges szankciók kérdését. Lloyd George a javaslatot már délelőtt közölte Barthouval és hozzá tette, hogy boldog lenne, ha ezen a tanácskozáson Poincaré személyesen a javaslatot megküldi Párisba.

Ha mindig az erőhatalmat nézzük...

Lloyd George abban az interjúban, amelyet a párisi „Le Temps” génuai levelezőjének adott, hangzott, hogy mindig barátja volt Franciaországnak, Lloyd George azonban azt hiszi, hogy Anglia egyes osztályaiiban a háborút követő idők folya-

Megszakadtak a tárgyalások?

„Az orosz kérdést Génuában megoldani nem lehet”

A „Bohemia” munkatársa beszélgetés folytatott Lloyd Georgeval, aki többek között a következőket mondotta:

— Azt hiszem, hogy az orosz kérdést Génuában nem lehet megoldani. Anglia kész Oroszországnak messzemenő koncessziókat tenni, abban az esetben azonban, ha az oroszok nem támasztanak nehézségeket. Az orosz-német szerződés egyáltalán nem vágott elébe Anglia terveinek.

A késő éjjeli órákban a „Berliner Tageblatt” értesítést kapott, hogy Génuában a tárgyalások hirtelen megszakadtak. Ennek a hírnek a megerősítése azonban hiányzik. A „Giornala d'Italia” jelentése szerint Lenin állítólag uton van Génuába.

Millerand is megszólalt

Párisból jelentik, hogy Millerand Algirban, Philipp de Villeban, nagy beszédet mondott, amelyben a külpolitikai kérdésekkel is foglalkozott. A köztársasági elnök kifejtette, hogy Franciaország nem óhajt hegemoniát. Európa rekonstrukcióját nem szabad úgy érteni, hogy az egyes államok az újjáépítésért feláldozzák saját érdekeiket és az egyes államok magukat kártalanítsák. Franciaország főtörvénye, hogy a versaillesi békeszerződés rendelkezéseit hajtják végre. Franciaország nem akar Németországnak különböző nehézségeket okozni, ha Németország végrehajtja a békeszerződés feltevéleit, főképp ami a lefegyverzést és a jóvátételt illeti, akkor nem lesz semmi akadály a két ország szorosabb gazdasági összeköttetésének.

Az orosz-német szerződés intés a szövetségeseknek, hogy ne bizzanak túlságosan Németországban.

A szovjetkormány elismerésére vonatkozólag a francia kormány álláspontja az, hogy az elismerést feltételekhez kell kötni. Franciaország azért támogatta Wrangelt, hogy szövetségesét, Lengyelországot megmentse az orosz inváziótól, ez tehát védelmi intézkedés volt. Ha az oroszok elismerik a cári orosz adósságokat és elismerik az idegen alattvalók személy- és vagyonszolgálatát, garantálva is ezt, ezenkívül kárpótolják a kártszenvedett idegen állampolgárokat, akkor szó lehet a szovjetkormány elismeréséről.

angolok remélik, hogy ezen a konferencián a németek is részt vesznek. A kisantant fenntartani akarja magának azt a jogot, hogy ha mégis kötelező a kölcsönös megtámadhatatlanságot biztosító szerződést aláírni, abban az esetben,

ha Magyarország megkísérelné a monarchia restaurálását, bevonulnának Magyarországra.

Lloyd George a békepaktum befejezéséig Génuában szándékszik maradni.

A lapok híradása szerint Csicserin a génuai konferenciától kétféle font államhittelt akar kérni.

George tagadja, hogy Krasszinnal tárgyalat volna, de az angoloknak semmiféle féltékenységet sincsen. Anglia nem fél a német-orosz szerződéstől és nem engedi, hogy a világ még egy olyan katasztrófát érjen meg, mint amilyen a nemrégiben lezajlott világháború volt. A kijelentés nagy feltűnést keltett.

mán változás állott be a Franciaországgal tanúsított magatartásban, kívánja, hogy Franciaország is ugyanabban a békés szellemben haladjon, amely egyedül tudja Európa gazdasági talpraállítást előidézni. Ha mindig az erőhatalmat tolják előtérbe, ez az európai civilizáció pusztulására vezet.

A franciák katonai mozgólódása.

A Rajna vidékéről érkezett jelentések szerint a francia csapatok körében élénk mozgólódás észlelhető. Koblenzbe megérkezett a francia és belga hadügyminiszter, akik tárgyalást folytattak az amerikai megszálló sereg parancsnokságával, hogy a kivonuló amerikai csapatokat francia és belga csapatok váltják fel. A franciák — a jelentések szerint — ez alkalommal a megszállást ki akarják terjeszteni a Ruhr-völgyére is. A „Vorwärts” — a német többségi szocialisták lapja — a francia katonai intézkedésekkel kapcsolatban azt írja, hogy a német kormány ne szálljon szembe a franciák esetleges katonai mozgólódásával, hanem apeláljon a francia munkássághoz és a civilizált világhoz.

Páris területén kiragasztották a realista párt plakátjait, amely péntek este tüntető felvonulásra hívja fel a lakosságot. A realisták Németország rögtönös megszállását követelik.

Nemzetközi vasútszindikátus

A vasúti bizottság elhatározta, hogy minden európai vasutat nemzetközi szindikátusba tömörít. Ennek előkészítésére a francia magánvasút igazgatóságát bízták meg. A szindikátus teljesen gazdasági lesz és nem áll az egyes kormányok ellenőrzése alatt. A szindikátus a nemzetközi vasúti forgalmat egységesen szervezi. Remélik, hogy ezzel a nyomászó vagonhiányon segíteni fognak. A németek protestálnak az ellen, hogy egyes vasutal össze-függő kérdéseket a népszövetség tárgyaljon, mivel ebben Németország nincs képviselve.

Bratianu eredményei

A „Lupta” a kormány egyik tagjával beszélgetést folytatott a Románia által Génuában elért eredményekről. A miniszter szerint Bratianu örvendős eredménnyel működött Génuában. A miniszterelnök belátta, hogy

csakis a békés akció használható Romániának,

ezért összeköttetést keresett és talált az összes résztvevő államokkal, akikkel a függő kérdések békés elintézésén együttműködik.

Bratianu ma kihallgatáson jelent meg a pápánál.

A miniszterelnök, aki tegnap meglátogatta a beteg Take Jonescut, nem utazik Párisba, hanem visszamegy Génuába, ahol jelenléte szükségesnek mutatkozott.

A génuai valutaegyezmény

Az Uj Kelet tudósítójától

Génuából jelentik: A valutaegyezmény végleges tervezete szerint a konferencián résztvevő országok kormányai kimondták, hogy végcéljuk új alap megteremtése és megállapodtak abban, hogy mielőbb a következő elvet hajtják végre.

1. Minden egyes kormány saját valutájának tényleges ellenőrzése céljából megbecsüli évi kiadásait anélkül, hogy bizalmi pénzeket vagy bankhiteleket venne igénybe.

a) A legközelebbi lépés a valutaegység aranyértékének korlátozása és megállapítása, mielőtt ezt a gazdasági helyzet megengedi. Nem szükséges, hogy ez a megállapodás az előbbi aranyparitás alapján történjen.

b) Az ily módon megállapított arany értékének a kamatforgalomban tényleg fenn kell állni. A pénznek arany értékében való megszilárdítását megfelelő aktívák elhelyezésével kell garantálni, amelynek azonban nem kell aranyra lennie.

2. Mielőtt az ügy előhaladása megengedi, hogy a résztvevő országoknak némelyike szabad aranyforgalmat nyithasson és így aranyközpontot csináljon.

Megjelent az új lakbérleti törvény

Lak k, háztulajdonosok és könyvkereskedők figyelmébe!

Bizományosoknak, könyvkereskedőknek magas jutalék!

! Megrendelhető utánvétellel is!!

a Fraternitas kiadásában megjelent az új lakbérleti törvény hiteles magyar szövege, kiváló szakember előszavával és magyarázatával.

Ára 6 lei.

Megrendelhető: a Fraternitas nyomdávával, Cluj, str. Baron L. Pop 10 — Friedmann hírlap-irodánál Cluj, Piața Unirei és az Uj Kelet kiadóhivatalában.

Magyar-román kereskedelmi szerződés

Bethlen miniszterelnök fogadta az újságírókat, akiket tájékoztatni kívánt a génuai konferenciáról. A miniszterelnök előadta, hogy a kisantant delegációival közvetlen tárgyalásokat folytatott és a génuai konferencia befejezte után Romániával kompenzációs szerződést fog kötni, a nyár folyamán pedig Románia és Magyarország között megindulnak a kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások. Csehszlovákia kiküldötteivel is felvette az érintkezést, melynek eredménye az, hogy a két ország megbízottai folytatni fogják a Marienbadban és Prágában megkezdett tárgyalásokat a különféle gazdasági viszonyokról és a kisebbségek védelméről. Az osztrákokkal Bánffy külügyminiszter tárgyal és a tárgyalásokba a Génuában tartózkodó szakértőket is belevonták.

A miniszterelnök reményét fejezte ki, hogy Magyarországnak sikerülni fog rövidesen valamennyi szomszédjával szoros gazdasági összeköttetésbe lépni, ami az ország talpraállásának első feltetele.

Két magyar javaslat

A magyar delegáció két tervezetet terjesztett a génuai konferencia elé. Az első javaslat a nemzetközi kereskedelmi forgalom helyreállítására vonatkozik, amely szerint az összes államok között kereskedelmi szerződést kell életbeléptetni, amely minden korlátozást felfüggeszt. A kereskedelmi forgalomban csak egészségügyi szempontokra lehet megkötéseket tenni. Anglia a magyar javaslat mellett foglalt állást és követeli, hogy ez minden európai nemzetre kiterjedjen. A második javaslat az utóállamok közötti kereskedelmi szerződésre vonatkozik.

3. A résztvevő országok mind-egyike az esetleges aranytartákon kívül a többi résztvevő országokban is tarthat megfelelő aktívát, szelő-kölcsönök, értékpapírok, rövid lejáratú váltók és egyéb megfelelő bevételek alapján.

4. Rendes körülmények közt minden egyes résztvevő ország a többi résztvevő ország valutáját lejártatva vásárolhatja és eladhatja. (A saját valutájában való forgalomban az aranyparitás előtti határai közt.)

5. Minden egyes ország a saját valutája és nemzetközi értékének fentartásáért felelős, azonban teljes szabadságban áll, hogy a szükséges eszközöket ehhez megszerze és alkalmazza, akár a központi bank hitelkölcsönével, akár más módon.

6. A hitel nemcsak annak a célnak a szempontjából kell fogadni, hogy a valuták paritását fentartsa, hanem attól a szándéktól is vezéreltetve, hogy az akadályokat elkerüljék.

— Zsidó ipariskolák Ukrajnában.

A kiev-i „Idgeskom”-ban közzétett statisztikai adatok szerint Ukrajnában a következő zsidó ipariskolák működnek: 34 bór-, fa- és érefeldolgozó szakiskola összesen 1022 tanulóval. Ezenkívül majdnem minden nagyobb helységben vannak zsidó szabóipariskolák. Fehéroroszországban 17 zsidó ipariskola van, amelyeket összesen 1200 tanuló látogat.

— Megkezdődött a munkásbiztosítási konferencia. Bukarestből táviratozza a Lux: A Cassa Centrala Maseilor helyiségében tegnap megkezdődött a munkásbiztosítási ügyében összehívott konferencia, amelyen az erdélyi munkások és munkaadók közösen vesznek részt. Az erdélyi munkások és munkaadók az autonómia visszaállítását és a díjak leszállítását követelik. Eddig azonban megállapodásra jutni nem tudtak.

Ha gyorsan kiszolgáit, pontosan hímért és jó tűzifát akar, forduljon a Frenkel-fatelephoz (volt Janovitz és Tso) Strada Aprinacelor (Gyulagvár-u.) 13. Telefon 2-90, 4-01, 2-64.

Glasner M

Csőd nélkül rendezik a Banca Nationali ügyét

— Az Uj Kelet bukaresti munkatársától —

Amikor a Banca Nationali ügye a törvényszék elé került, ez a bank ügyeinek rendezésére a kereskedelmi törvény értelmében három hónapos moratóriumot adott és a hitelezők megbízottából álló likvidáló bizottságot nevezett ki, hogy a bank likvidálását és a moratórium alatti üzletmenetet ellenőrizze. A bank igazgatósága nem sokkal utóbb azzal a kéréssel fordult a bírósághoz, hogy a likvidáló bizottság tevékenységét függesztesse fel ideiglenesen, mert remény van arra, hogy az igazgatóság rendezni fogja a bank ügyeit.

A kereskedelmi törvényszék helyt is adott a kérelemnek és hatályon kívül helyezte előbbi intézkedését a likvidáló bizottság működéséről. Az igazgatóság erre tárgyalásokat kezdett a hitelezők konzorciumával és sikerült is mindannyiukkal kedvező megállapodásra jutni. A Banca Nationali a tárcájában lévő összes vállalati részvényeket, amelyek a legutóbbi hónapok tőzsei ár-emelkedése következtében értékükben erősen megnövekedtek, átveszik sazonkivül eladják a banknak a Calea Victoriei lévo székházát 245 millióért, melyet a bank annakidején 6 millióért vásárolt meg. Az így elért összeg fedezi a hitelezők követelésének 80 százalékát, a fennmaradó 20 százalékról pedig mindannyian közös megegyezéssel hajlandók lemondani.

Mintegy ezzel a csődöt el lehet kerülni és a bank összes ügyeit rendezni lehet, a bíróság ezeknek a kérelmeknek helyt adott. Visszautasította azonban a bank igazgatóságának azt a kérelmét, hogy a hitelezők kielégítése céljából a bank tulajdonában levő összes ingatlanokat eladják. Ezzel a bíróság már a bank likvidáló bizottságát kívánja megbízni.

A bank igazgatóságának a működési engedélye néhány nap mulva le fog járni. Banktörvényben meg vannak arról győződve, hogy a bíróság új terminus meghosszabbítást nem fog engedélyezni, hanem a további tennődökkel, amelyek között legfontosabb a bank kishitelezőinek, betétozók kielégítése, a likvidáló bizottságot fogja megbízni. Néhány hét mulva a bank összes ügyei teljesen tisztán fognak állani a törvényszék előtt s nemzokára a bank felszámolásának összes munkálatait is befejezik. A Banca Nationali székházában néhány nappal ezelőtt már bevették a volt bankhelyiség cégtábláit, holott az utcai helyiségeket nem sokkal a bukás előtt szerezte meg hallatlan lelépési díjért a Banca Nationali igazgatósága azoktól a régi bérleltől, akik azt még a palota előző tulajdonosaitól bérelték. Az összes helyiségeket kiadták és még a bukaresti horribilis bérek mellett is olyan bérösszegeket kaptak értük, amelyek sokban hozzájárultak ahhoz, hogy a bank aktívái a hitelezőket kielégítették.

Szabadlábba helyezték Borbát
Antal Megírjuk, hogy a nagyváradi rendőrség nyomozása alapján sikerült leleplezni egy több tagból álló kártyacsempész társaságot. A nagyváradi rendőrség ez ügyben tizenegy embert tartóztatott le, akik pénzzel járultak hozzá a meg nem engedett üzelmekhez. Az egyik le-tartóztatott terhelő vallomást tett Borbát Antal volt kolozsvári fő-pincér ellen, akit őrizetbe vettek és Nagyváradra vittek. A nyomozás során kiderült, hogy Borbát nem állt összeköttetésbe a csempészekkel. Borbát ezért a nagyváradi rendőrség tegnap szabadlábba helyezte.

Konferenciára ülnek össze
a kisanant ujságírói. Bukarestből jelentik: Ninesics szerb külügyminiszter kezdeményezésére a kisanant és Lengyelország ujságírói elhatározták, hogy Varsóban legközelebb konferenciára ülnek össze, ahol szorosabb a együttműködésről fognak határozni.

Tizennyole mandátum, száz jelölt

A kormány Averescuéknek is felajánlott öt kerületet. A drágaság kérdése a minisztertanácsban. A kormány megnyugtatta a tisztviselőket

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A májusi pótválasztások kormány-párti jelöltjeinek ügye még mindig sokat foglalkoztatja a liberális pártot, sőt megállapítható a nagy tülekedés, amely a jelölésekért megindult, teljesen megzavarta a liberális párt belső nyugal-mát.

A tizennyolc mandátumért száz-nál több liberális jelölt verseng

és a kormánynak súlyos gondot okoz, kit léptessen fel hivatalból. A jelölések ügye annyira kiélezte az ellentéteket, hogy a kormány, miután a parlament többsége ugyanis biztosítva van, valószínűleg új elhatározásra jut és hivatalos jelöltet sehol sem állít. Epen a jelölés-ek miatt felmerült nehézségek készlet-ték arra a legutóbbi minisztertanácsot, hogy — miután a nemzeti párttal amugy sem sikerült megegyeznie — több mandátumot az Averescu-féle nép-pártnak ajánljon fel. Az „Adeverul” azonban arról értesül, hogy

Averescuék is visszautasították a számukra felajánlott öt man-dátumot,

sőt a párt végrehajtóbizottsága úgy döntött, hogy a pótválasztásokon sem is vesz részt. Averescu még külföldön üdül, de mihelyt visszatér, összehívják a néppárt országos kongresszusát, amelyen döntenek a parlamenten kívüli akcióban való részvétel formáiról.

Tegnap délután

minisztertanács volt,

amely este nyolc óráig tartott. A ki-adott kommuniké szerint mégis meg-állapították a liberális párt jelöltjeinek névsorát, de azt egyelőre nem közlik a nyilvánossággal. A hadiárvek és hadi-övezetek segélyének kérdésén után az erdélyi agrárreform kérdésének tárgya-lására tértek át és erre vonatkozólag több határozatot hoztak. Azután az egyre növekedő drágasággal foglalkoz-tak és elhatározták, hogy ebben az ügyben előterjesztést kérnek a leg-felsőbb gazdasági tanácsától. Addig is mindent megtesznek

a drágaság megfékezésére

és így az állatkivitelt megszigorítják. A papírrakkal foglalkozva Sasu miniszter hangsúlyozta, hogy a most életbelépett árak csak ideiglenesek. A kérdés tanulmányozására bizottságot küld-nek ki.

Azután tárgyalás alá vették a malomtulajdonosoknak 5000 vagon liszt kivitelére vonatkozó kérvényét és annak elintézését a pénzügyminis-terium és a kereskedelmi minisz-terium hatáskörébe utalták. Végül Bratianu pénzügyminiszter beszá-molt erdélyi tapasztalatairól.

Az „Adeverul” arról is értesül: a pótválasztásokkal kapcsolatban

a kormány még nem adta fel reményét arra, hogy a nem-zeti párttal megegyezésre juthat.

Azt írja a lap, a parasztpárt belső ellentéteiről szóló híreket a kormány-köréből terjesztik, hogy éket verje-nek a nemzeti párt és a parasztpárt közé. Ez azonban aligha sikerül, mert ismeretesek azok a kötelekék, amelyek a két párt vezetősége kö-zött fennállanak és amelyeket az ál-talános választások visszaélései ellen folytatott közös harc csak még szo-rosabbá fűzött.

A parasztpárt végrehajtó bizottsága különben tegnap értekezletet tartott, az ősszel, vagy talán még a nyár folyamán egybeülő pártkon-gresszus programja ügyében. Való-szinű, hogy a caranisták kongresszu-sát csak a gyulafehérvári kongresszus után fogják megtartani. A parasz-

párt egyik vezére nyilatkozott pártja helyzetéről és terveiről.

— Nem sokat törődünk a kormány-sajtó tendenciózus híreszteléseivel, — mondotta. — A mi pártegységünk nem személyi érdekeken nyugszik, azt meg-bontani nem lehet. Az erre irányuló kísérletek csak nevelésre késztenek.

A nemzeti párttal valóban fen-tartjuk a legszívélyesebb fegyver-barátságot

és minden elhatározásunknál figyelembe vesszük az erdélyiek álláspontját. A pártkongresszust, akár a gyulafehérvári előtt, akár utána tartjuk meg, minden-esetre követni fogja az ellenzék közös nagy kongresszusa, melyet Bukarestbe hívunk egybe. Ennek a kongresszus-nak a napja, amelyen egész Románia népe fog itéletet mondani a mai kor-mány felett, Bratianuék bukását fogja meghozni.

Egyébként most már bizonyos, hogy a nemzeti párt a gyulafehérvári kon-gresszusra a parasztpártot is meghívja, amely nagyobb küldöttséggel jelenik meg ott.

A tisztviselők ügye

A tisztviselők tervezett létszám-csökkenése, amellyel a kormány a költségvetés számára akar megtakarítá-sokat eszközölni, a létükben veszélyez-tett tisztviselők körében erős izgalmat keltett. A tisztviselők egységesen szer-vezkednek és egyre fenyegetőbb magatartást tanusítanak. A kormánynak az utolsó napokban a tisztviselők ügye sok gondot okozott, tegnap pedig meg-nyugtatóul kénytelen volt felvilágosító közléseket tenni a hivatalos „Viitorul”-ban. A hivatalos közlemény a létszám-esökkenésről és a szolgálati pragmatika életbeléptetéséről a következőket tar-talmazza:

1. Egyetlen becsületes és érdemes tisztviselőt sem távolítanak el helyéről, melyet törvényesen elfoglalt.

2. Azok a fizetések, amelyeket az állami, megyei és városi tisztviselők kapnak, nem csökkenthetők.

3. Minden elbocsátás a törvény szellemében és párttekinetek nélkül történik.

4. Azok a nem román nemzetiségű tisztviselők, akik annak idején állásukat elvesztették és most esküre jelentkez-vén, újra felvételüket kérték, a szük-séglethez képestes olyan feltételek mellett aktiváltak, hogy az újra felvett tisztviselők a román állam jó és hü tisztviselői legyenek. Ez a pont az esküre jelentkezett magyar tisztviselőkre vonatkozik.

— A zsidó pogromáldozatok kár-térítést követelnek. Moszkvából tá-iratozzák: A zsidó munkásszerveze-tek felhívást intéztek a pogromok zsidó károsultjaihoz, hogy követel-jenek kártérítést a génuai konferenciá-tól. A főlhívás, Oroszország zsidó városaiban, élénk visszhangra talált. Kiebben, Minskben, Charkowban, Homelben és sok más helyen nagy népgyűléseket tartottak. Az egyes népgyűlések külön megbízást adtak az orosz és ukrán delegációknak, hogy Génuában követeljenek kártéri-tést a pogromok zsidó áldozatai ré-szére.

— A kereskedők is zárva tar-tanak május elsején. A kereske-delmi alkalmazottak kérést intéztek a Sfatul Negustorese elnökéhez, hogy a kereskedők ne görditsenek aka-dályokat a május elsejei munka-szünet elő. A Sfatul vezetősége a munkások és kereskedők közti egyetértés ápolásáért kéri tagjait, hogy május elsején tartsák zárva üzleteiket.

Miért versenyképtelen az osztrák ipar

Hogyan alakultak a bécsi árak és bérek

— Az Uj Kelet bécsi tudósítójától —

Wagner, alsóausztriai képviselő, akinek a kiélesedő osztrák gazda-sági válságról írott könyve a napok-ban hagyta el a sajtót, arról a fo-lyamatról, amely az osztrák termé-kek árát a világgiaici árszínvonal fölé emeli, érdekes közléseket tett. Az adatok az összes dunai utód-államok azonos természetű problé-máinak megértéséhez hasznos tájé-koztatást nyújtanak. Wagner kép-viselő közléseinek legjellegzetesebb része a következő:

Vizsgálódásaim azt bizonyít-ják, hogy Ausztriában az ipari és a mezőgazdasági termékek árai a leg-több cikknél elhagyták már azt a határt, amelyet az aranyvalutában kifejezésre jutó világar okoz. Az áralakulásnak ez az állapota szükségképp kiélesíti a helyzetet az osztrák ipar és a munkások között, aminek következményeként az osz-trák ipar számos nagyüzemének megállításaival kell számolnunk.

Ha a mezőgazdasági gépipar termékeit nézem, a tizenháromsoros vetőgép, amely 1914-ben 510 koronáért volt kapható, ez év januárjá-nak közepén Bécsben a 650.000 koronás eladási árat ért el. A vilá-gpiaici ár aranyvalutára átszámítva csak 631.180 koronát tehet ki.

Egy varrógépet, amelyet a keres-kedelmi forgalomban 1914-ben 130 koronáért adtak, 1922 január közepén csak 240.000 koronáért tudott for-galomba becsátani az osztrák ipar, januárban, amikor a világgiaici ár osztrák koronákra átszámítva 158.340 koronában állapítható meg. A két utolsó szám szembeállítás mutatja, milyen messze van bizonyos cikkek-nél az osztrák gyáripár a világgiaici árai fölött. A bérek alakulása ennek az áralakulásnak teljes magyarázatul nem szolgálhat, mert a kvalifikált fémipari szakmunkás, aki 1914-ben átlagban 28 koronás hetibéren dolgozott, ez év január havában 25.000 koronát kapott heti munkájá-ért, holott a munkapiaic világgiaici ára szerint 34.104 koronát kaphatott volna.

A ruházati cikkekben Ausztria termelése szintén sok ponton haladta meg a világgiaici árakat. Egy férfi-ruha ma Bécsben 150.000 koronába kerül, a világgiaici ára osztrák koronára átszámítva azonban osupán 88.200 korona, tehát alig több az osztrák ár felénél. A bérek alakulása itt nem ad magyarázatot a termelés megdrágulására, mert például a szá-bómunkások átlagos hetibére 22.700 koronát tesz ki, amellyel szemben a békebér aranyvalutában kifejezett ellenértéke 48.400 korona.

Az eljövendő osztrák termelési krízis okát a vizsgálódások adatai szerint a valuta állása mellett főként az élelmiszerek bihetetlenül megnö-vekedett áraiban találjuk meg. Egy kg. liszt, mely a háború előtt 34 fillér volt, ma Bécsben 630 korona, a 414 koronás világgiaici árral szem-ben! A zsír 2400 korona az 1900 koronás világgiaici, a burgonya 160 korona a 120 koronás és a túzelőfa 3500 korona a 2100 koronás arany-valuta-pariással szemben. A városi lakosság elviselhetetlen terhek alatt roskad s az osztrák termelési krízis aligha kerülhető el.

Japán kiüríti Santungot

Lafayette, április 27. (R-dor.) A japán kormány kijelentette, hogy foly-tatni fogja Santung kiürítését. Japán a kínai belső harcokban a legteljesebb semlegességet fogja megtartani.

Glasner Mose németországi beszámolójára minden zsidónak el kell mennie vasárnap tíz órakor az Urániába.

román kereskedelm

terelnök fogadta az tájékoztatni kívánt eiről. A miniszter- y a kisanant de- llen tárgyalásokat génuai konferencia mániával kompen- fog kötni, a nyár Románia és Ma- megindulnak a ke- désre vonatkozó szlovákia kiküldöt- z érintkezést, mely- z, hogy a két or- folytatni fogják a Prágában megkez- a különféle gazda- és a kisebbségek ztrákokkal Bánffy rgyalt és a tárgya- an tartózkodó szak- ák.

ok reményét fejezte rszágnak sikerülni amennyi szomszéd- ági összeköttetésbe ág talpraállításának

ét magyar javaslat gáció két terveze- énuai konferencia lat a nemzetközi om helyreállítására szerint az összes reskedelmi szerző- tetni, amely min- függeszt. A keres- csak egészségügyi et megköteleseket gyar javaslat mel- és követeli, hogy nemzetre kiterjed- aslat az utódáll- delmi szerződésre

meny

országok mind- s aranytartalekon revő országokban vő aktívát, szaldó- irok, rövid lejá- ébb megfelelő be-

mények közt min- ő ország a többi alutját lejártatva dhatja. (A sajtó forgalomban az atárai közt.) s ország a saját tközi értékének e, azonban teljes hogy a szükség- ez megszeresse a központi bank r más módon. mesak annak a bítást kell fogadni, titásait fentartsa, léséktől is vezérel- kadályokat elko-

ák Ukrajnában. -ban közzétett zerint Ukrajná- iparisoklák mű- és ércfeldolgozó 1022 tanulóval. minden nagyobb zsidó szabóipar- zágban 17 zsidó yeket összesen

a munkásbizto- Bukarestből táv- Cassa Centrala a tegnap meg- tosít is ügyében a, amelyen az munkaadók kö- Az erdélyi mun- az autonómia ak leszállítását ban megállapo-

HIREK

Edomhoz

— Heine —

Ezredéve túrjuk egymást
Testvérmód o büntéken;
Te, te tőröd, hogy lélekzem
És, hogy őrdjögj, türtem én.

Néha volt csak, zord időkben,
Jött rád furcsa gondolat
És vérembe mártottad meg
Imádságos mancsodat.

Most szilárd lett barátságunk
S napról-napra mind nagyobb
Mert most én is őrdjögök már
S mint te, olyan rongy vagyok.

Egy hitehagyotthoz

— Heine —

Oh, szent ifju gög s bátorság
Oh, de gyorsan zabláu futsz már
És a kedves jóistennel
Higgadt vérrel megalkudtál.

Odacsusztál a kereszthez,
Ahhoz akit vérad megvet,
Akit néhány hét előtt még,
Sárbagyürni volt a kedved.

Oh, ezt a sok könyv cselekszi
Amaz Burke, Haller, Schlégel
— Tegnap egy hős fekszik ágyba
S ma egy piszkos fráter kél fel.

Giszkalay János

— Sándor király Bukarestbe érkezett. Bukarestből jelentik: Sándor szerb király ma a fővárosba érkezett, holnap este pedig Párisba utazik.

— Bratianu a pápánál. Rómából jelentik: Bratianu Jonel miniszterelnök holnap audiencián jelenik meg a pápánál.

— Megegyezés Venizelosz és a királyságiak között. Bukarestből jelentik: Athéni lapok jelentése szerint a Venizelosz-párt egyes vezérei tárgyalásokat folytatnak a királyságiakkal a megegyezésről. Valószínűnek tartják, hogy a két párt között a megegyezés létrejön. Venizelosz, aki jelenleg Dél-amerikában tartózkodik, kijelentette, hogy visszalép a politikától.

— Szabadlábba helyezték Schuller bankárt. Bukarestből jelentik (Lux): Schuller Áron bankárt, akit az ismeretes Schuller-panama ügyből kifolyólag előzetes letartóztatásba helyeztek, a vizsgálóbíró hatszázezer lei óvadék ellenében ma ideiglenesen szabadlábba helyezte.

— Kétszeresére emelik a Simplon viteldíját. Bukarestből jelentik: A CFR igazgatósága felhatalmazást kapott arra, hogy a Simplon-teher- és személytarifáját 100%-kal emelje.

— Május elseje Bukarestben. Bukarestből jelentik: A szocialista párt vezérei tegnap hosszabb tanácskozást folytattak a fővárosi rendőrprefektussal a május 1-i ünnepségekről. A munkaidő megtakarítására való tekintettel megállapodtak abban, hogy a munkásság ünnepét — tekintve, hogy hétfőre esik — vasárnap fogják megtartani. A munkásság vasárnap délelőtt a Dacia nagytermében népgyűlést tart, ahonnan egy közeli erdőbe vonulnak ki. Ott különféle előadásokkal fogják szórakoztatni a munkásságot.

— Léghajóközlekedés Moszkva és Berlin közt. Berlinből jelentik: Május elsején megindul a személyszállító léghajók közlekedése Moszkva és Berlin között.

— A svéd királyt autószerencsétlenség érte. Grenobléből jelentik: A svéd királyt tegnap egy alpesi autókirándulás alkalmával szerencsétlenség érte. Autója összeütközött egy szembejövő autóbusszal. A svéd király mellette könnyen, udvari marsallja súlyosan megsérült.

— Halálos vasuti szerencsétlenség Chitilában. Bukarestből jelentik: A chitilai vasuti állomáson két tehervonat összeütközött. A katasztrófnak négy halott és három sebesült áldozata van. Valamennyi áldozat vasutas.

— Áll a vonat, hogy az utasok fogyaszthassanak a vasuti vendéglőben. Bukaresti munkatársunk jelenti: A vasuti forgalom késedelmes lebonyolítása miatt sok panasz érkezik a vasuti vezérigazgatósághoz, egy se olyan furcsa azonban, mint az, amelyik a Moines-ti—C.manesti között közlekedő személyvonat állandó késedelme miatt kéri a vizsgálat megindítását. Ez a vonal az Okirályság egyik legjobb vonala, amelyre nem lehet a késéseket azzal indokolni, hogy a pálya rossz és a vonat nem halad rajta teljes menetsebességgel. Sőt, a vonat a legpontosabban betartja a menetsebességre vonatkozó összes előírásokat és a pálya miatt naponta rendes időben tehetné meg az utat. Az utasok, akik nap-nap után csaknem mindig ugyanazok, ennek ellenére azt tapasztalják, hogy a vonat, amely Comanesti állomásra minden alkalommal rendes időben érkezik, onnan legalább egy órai szünet után indul tovább. A vonat vezetője, de az utasok is kutatni kezdték ennek okát. Végre hosszas vizsgálat után rájöttek arra, amit egyébként a vasutigazgatóság tudomására is hoztak, hogy a késedelem oka egyszerűen az, az állomás forgalmi személyzete megegyezett a vasuti vendéglőssel és a vonatot azért nem indítják idejében, hogy az elkeveredett utasok unalmukban annál kényelmesebben és nyugodtabban fogyaszthassanak a comanestii vasuti vendéglőben.

— Olténita fél a municioraktártól. Bukarestből írják: Olténita régi királysági városnak egy küldöttsége jelent meg Bratianu Vintila miniszterelnök és különös panaszt tett. A városból alig 600 méternyire nagy municioraktár van, amelynek esetleges felrobbanása az egész várost pusztulással fenyegeti. A veszély annál nagyobb, mert egyre újabb municiószállítmányok érkeznek. A küldöttség kérte a minisztert, hogy a város lakosságának nyugalma érdekében a municioraktárt helyeztesse el a város közeléből.

— Rejtélyes gyilkosság. Nagyváradról jelentik: Bihar községben a csendőrség egy borzalmasan megcsontított hullát talált. A hulla fején több tompa tárgytól származó ütés volt. Torka bajonettel át volt szurkálva. A csendőrség értesítette a nagyváradi törvényszéket, ahonnan Moldován vizsgálóbíró kiszállt a helyszínre. A hatóságok az egész falu lakosságát felvonultatták a hulla előtt. Ez a kísérlet nem vezetett eredményre. A bevezetett tüzetesebb orvosi vizsgálat megállapította, hogy a hulla nyakán, a tarkó tájon kelek nyílású seb van, amely csak olyan bajonettől származhatott, amely az orosz hadseregben használatos. A nagyváradi rendőrség most a Wrangel-katonák között nyomoz a gyilkosok után.

— Uj szovjetpénzek. Rigából jelentik: A szovjetkormány rendeletet bocsátott ki az új 5.000 és 10.000 szovjet-rubeles bankjegyek kibocsátásáról.

— Az egyházak kongresszusa. Bukarestből jelentik: Május 5—11. között Kopenhágában az egyházak baráti szövetsége nemzetközi kongresszust tart, amelyen Romániát Miron Christea hercegprímás, Demitrescu professzor és Honigberger Emil bukaresti esperes képviselik.

* Lakók, háztulajdonosok figyelmébe! Az új lakbérleti törvény hiteles magyar fordítása szakszerű magyarázatokkal ellátva kapható a Fraternitas nyomdában, Uj Kelet kiadóhivatalában (Brassai-utca 10), minden könyvkereskedésben és az Uj Kelet összes vidéki elárúfőinál.

— Rokefeller unokája hivatásos színész. Rokefellernek, a világ leggazdagabb emberének unokái az utóbbi időben erősen alkalmat szolgálnak az amerikai előkelő társaság megbotráncokzására. Néhány hét előtt kelt szárnyra az a szenzációs hír, hogy Rokefellernek Matild nevű idősebb unokája Max Ozerrel egy egyszerű zürichi istálló-masterrel jegyezte el magát. Ugy beszélik, hogy az eljegyzés erős ellentétokra adott okot a Rokefeller családban, minthogy a leány anyja semmiképpen se akart beleegyezni a házasságba, mind addig, míg maga Rokefeller közbe nem vetette magát unokája érdekében. A fiatalok Svájcban ismerkedtek meg egymással a múlt esztendőben, amikor Rokefeller fiatalabbik unokája a davosi szanatóriumban kezelte magát tüdőbaj ellen. A kezelt és majdnem egy évig tartott és Matild, ba'eg huga mellett tartózkodott Svájcban. Mostanában a fiatalabbik Rokefeller unoka szintén belekerült az amerikai multimilliomosok botránykrónikájába. A jelenleg tizenötéves leány színészi pályára lépett és a múlt héten egy csikágói színházban már nagyobb szerepben debütált. Elképzelhető, hogy milyen nagy feltűnést keltett, amikor Amerika Krözsának unokája először jelent meg a rivalda előtt. Az amerikai lapok hasábos tudósításokat közölnek az esetről. Rokefeller egyik unokája egy istálló-master felesége, a másik unokája színész. Ezt még a korlátlan lehetőségek hazájában Amerikában sem tartották lehetségesnek.

— A megpofozott házasságszédelgő. Megírta az Uj Kelet, hogy Adler Józsefet letartóztatta a kolozsvári rendőrség, mert törvényes negyedik feleségét nászjutjuk harmadik napján Kolozsváron kifosztotta és megszökött tőle. A rendőrség lefolytatta a nyomozást és időközben sikerült felfedezni a Beszterce megyei Romuli községben a harmadik feleségét is, Aba Zsófia személyében. Aba Zsófia kérte a rendőrséget, hogy szembesítsék férjével. Amikor a szembesítés megtörtént, az aszszony a detektívet félrelökte és felpofozta férjét. Mintán alaposan összekarmolta a megláncolt Adlert, a detektívek eltávolították. Aba Zsófia még az ajtóból is megfenyegette a megszeppent Adlert:

— Ha még egyszer előm kerülsz, kikaparom a szemedet!

A megcsufolt férj ezután vallani kezdett és rendben felsorolta azokat a helyeket, ahol kifosztott feleségei kényeztetését és ékszerait eladta. A detektívek Adler vallomása alapján rövidesen összeszedik a furcsán felhasznált hozományokat. Adlert a napokban átvizsgálják az ügyészségi fogházba.

* Két angol klub-fotelt keresek megvételre, bőr, lila szövet vagy bársony áthuzattal. Más színű is megfelel, ha új bevonásra alkalmas. Széchenyi-tér 23. fsz.

* Aurel Esca, a Banca Marmorosch Blank & Co. S. A. newyorki fiókjának igazgatója, a bank cluji fiókjához helyeztetett át igazgatói minőségben.

Cégtáblákat

legolcsóbban készít 1316

JAKAB

Starda Regala 12a. (volt Majális-u.)

Hirdetmény.

A Cluji Ca. Casianu volt Györgyfalvi-utca 42. sz. alatti 3 szobakonyhás fűrdőzobás lakással egy villanyerőre berendezett két köves jóforgalmu lisztelő malommal beépített cca 1 hold kiterjedésű telek, lakásberendezés és értékes antikholmik f. évi május hó 11-én délután 3 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árvelesen eladatnak.

Árverési feltételek Dr. Jacobi Emil ügyvéd cluji Str. Regina Maria 8. sz. alatti irodájában megtekinthetők.

Gömbösök karhatalommal választanak

Két részletben rendeltek el a választást. Klebelsberg bejelentette, hogy igénybe veszi a hadsereget

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Budapest, április 27. Az egyre szaporodó kormányrendeletekből és intézkedésekből kezd kibontakozni a magyar nemzetgyűlési választások képe, azoké a választásoké, amelyeket Gömbösök irányítanak. Aki figyelemmel kíséri a magyar politikai mozgalmat, az el tudja képzelni, hogy milyen lesz a „választás” Magyarországon. Gömbösök ma már nem kertelek még a külföld számára sem és nyugodt hangon bejelentik, hogy fegyveres karhatalomra fognak támaszkodni. Érzik, hogy minden a választásokon múlik, ha sikerül: maradnak, ha nem: el-söpri őket az egyre fenyegetőbb közvélemény.

Gömbösök nem akarnak elkésni és ezért részletes pontossággal kidolgozták a választások haditervét. Fegyvermezett hadseregük három részre oszlik: az ébredők, karhatalom és az egységes párt képviselőjelöltjei. Gömbös meg fogja mutatni, hogy Magyarország lakosságának öt százalékával győzni fog a választásokon a lakosság kilencvenöt százalékával szemben. A nyilvánosságra hozott választási haditervből megállapítható, hogy Gömbös zseniális stratégia. A választásokat ugyanis két csoportban fogják megtartani, mert a hadsereg csekély létszáma a választások egyszerűre való megtartását lehetetlenné teszi. Gömbösök kétszerannyi szorongyt akarnak felhasználni a választásoknál, mint amennyi van és ezért egyszerre csak az ország egyik felében választanak. május 28 és 29-ikén,

a másik felében június 4. és 5-ikén fognak választani. A két határidő közt fogják lebonyolítani a nélkülözhetetlen csapatzállításokat.

Klebelsberg belügyminiszter kijelentette, hogy a választások teljes nyugalmat biztosítani fogja és ha kell a katonai hatalmat is igénybeveszi. A kormány elhatározta, hogy az egyes pártok választási propagandáját korlátozni fogja. Ezekután nem lehet kétséges a magyar választások eredménye. Az ellenzék mindezek ellenére teljes felkészültséggel, de pusztán ököl-lel vonul fel Gömbös szuronyerdeje ellen.

Értesitem

a helybeli és vidéki megrendelőimet, hogy hazakerestem és raktáromat a legújabb és legjobb minőségű szövetekkel szereltem fel. Műhelyemben sajátkezűleg szabott és a legutolsó divat szerinti ruhák készülnek.

3708-1

Kiváló tisztelettel
Sámson Jakab
Egyetem-u. 2.

Megérkeztek a tavaszi
saison divatkülönlegességei

szövetekben
és
selymekben!

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza CLUJ, PIATA UNIRII No. 12.

HABIMA Erdélyi Zsidó Színpad

Szombatom: Die erste Liebe, operett. 0000000000000000
000000000000 Vasárnap: bucsuelőadás, Der Jesive bocher.

Egy-veze

Mahno

— Az

Bukarestből jelentik: Sándor király ma a fővárosba érkezett, holnap este pedig Párisba utazik.

— Bratianu a pápánál. Rómából jelentik: Bratianu Jonel miniszterelnök holnap audiencián jelenik meg a pápánál.

— Megegyezés Venizelosz és a királyságiak között. Bukarestből jelentik: Athéni lapok jelentése szerint a Venizelosz-párt egyes vezérei tárgyalásokat folytatnak a királyságiakkal a megegyezésről.

— Szabadlábba helyezték Schuller bankárt. Bukarestből jelentik (Lux): Schuller Áron bankárt, akit az ismeretes Schuller-panama ügyből kifolyólag előzetes letartóztatásba helyeztek, a vizsgálóbíró hatszázezer lei óvadék ellenében ma ideiglenesen szabadlábba helyezte.

— Kétszeresére emelik a Simplon viteldíját. Bukarestből jelentik: A CFR igazgatósága felhatalmazást kapott arra, hogy a Simplon-teher- és személytarifáját 100%-kal emelje.

— Május elseje Bukarestben. Bukarestből jelentik: A szocialista párt vezérei tegnap hosszabb tanácskozást folytattak a fővárosi rendőrprefektussal a május 1-i ünnepségekről.

— Léghajóközlekedés Moszkva és Berlin közt. Berlinből jelentik: Május elsején megindul a személyszállító léghajók közlekedése Moszkva és Berlin között.

— A svéd királyt autószerencsétlenség érte. Grenobléből jelentik: A svéd királyt tegnap egy alpesi autókirándulás alkalmával szerencsétlenség érte. Autója összeütközött egy szembejövő autóbusszal. A svéd király mellette könnyen, udvari marsallja súlyosan megsérült.

Nyug...
hetet...
uj...
ell...
F...
a leg...
Mahno...
inform...
ismert...
nében...
döt...
mond...
merik...
kijét...
aki...
lé...
sér...
had...
száll...
sával...
ben...
lyába...
lodi...
néve...
dezték...
a

KÖZGAZDASÁG

Erdélyből nem lehet Konstancán át exportálni

Az Uj Kelet bukaresti munkatársától

D. Mrázek, a kereskedelemügyi minisztérium vezérigazgatója visszaérkezett Erdélyből, ahol meggyőződött arról, hogy több ezer vagont kitévő olyan árufelesleg van, amelyet a külföldön, különösen Bulgáriában, Görögországban, de Palesztinában és Egyiptomban is előnyösen lehetne értékesíteni. Egyedüli akadálya ennek, hogy épen ama kikötők felé, amelyek a legjobb piacokhoz vezetnek, a legrosszabb a közlekedés. A rendes hajójáratok a Kelet felé a konstaneai kikötőből indulnak ki és rendszerint itt rakodnak. Az utolsó időben azonban ennek a kikötőnek a jelentősége alászállott, mert sem a kikötő, sem pedig a hinterlanddal való összeköttetése nem felel meg a vele szemben támasztott követeléseknek.

Egy nagy bukaresti hajózási vállalat vezetője, akinek kezébe összpontosult annakidején Konstancia Levante-forgalmának legnagyobb része, a következőket mondotta a forgalom esőkkenésének okairól:

— A háború alatt elpusztult az a hatalmas vasúti híd, amely a kikötőt a mögöttes országrésszel kapcsolta össze. A híd már helyre van állítva, a kikötő azonban nem tud olyan fontosságra szert tenni, mint annakelőtte. Ennek nem a hajóforgalom elmaradása az oka, mert hiszen az nagyobb, mint valaha, hanem inkább az, hogy sem a kikötői építmények, sem a rakodáshoz szükséges eszközök nem olyanok, mint amelyekkel rendszeres forgalmat lehet bonyolítani. Legfőképpen azonban az, hogy a vasút, amely a konstaneai kikötőhöz vezet, semmiképpen sem áll feladata magaslatán.

— Amig egy-egy vagon Erdélyben feladott áru Konstancába érkezik, hónapok telnek el. A tordai cementgyár például egy konstaneai hajózási ügynökség számára néhány vagon cementet adott fel január 12-én, ez a szállítmány még mindig nem érkezett meg. Nem lehetetlen, hogy mire ideér, teljesen hasznavehetetlen lesz. A késedelmes szállítás miatt természetesen az erdélyi vállalatok szívesebben használják a dunai

jár a folyó partjához... Egy parasztleánygyel, aki feleségül is veszi. Ki fog keresztelkedni...

Fogták hát és egy ruhaszárító kötéllel az ágy lábához kötözték, mert nem más, a gonosz szellem szállta meg. Majd kifízi belőle az ápi caddik...

Lenne a folyó partján a legények kérdezték hol van a Malke? Mert Malkenak hívták. Nélküle nagyon szomorú a part. Mert ő olyan bájosan tud énekelni és olyan vidáman táncol. Hátha még a haját is leereszti!

A legények valakit a városba akarnak meneszteni, hogy utána nézzen. A legénye maga indul. Visszajön és nagy ordítózásba fog. A házuk előtt állott, benézett az ablakon és saját szemével látta, hogy a babáját megköztözték, szájába esutakat dugtak és ütötték, verték... Nekik se kellett több! A legények felugráltak, futottak a városba, hogy Malket megmentésük. Amint a piacon végigrohannak, a piaci árusokat félelem fogja el: „Szent isten, a parasztek fellázadtak, rabolni akarnak!” A portékát gyorsan bepakolták, a boltokat sietve becsukták, a rollókat leeresztették, mindenki eltorlaszolta magát a lakásán...

Mire másnap az emberek fölészméltek, Malke eltűnt, az anyja betegesen feküdt, az apja pedig egy éjszakán át teljesen megöszült...

(Folytatjuk.)

utat s így a forgalom nagyrészt Brailába terelődik s az ottani kikötőn keresztül bonyolódik le.

— Hasonló az eset a fával. Régebben az egész Kelet, főként pedig Palesztinát román fával látta el a konstaneai kikötő. A kereslet fa iránt most is olyan nagy, mint azelőtt, de jóformán semmit, teljesen elenyésző mennyiségeket tudunk szállítani a régebben szállított óriási mennyiségekhez viszonyítva. Ennek pedig már nemcsak az az oka, hogy Konstancia felé késedelmes a forgalom, hanem az, hogy most megbizhatatlan is.

— Dobrudza, amelyet a háború alaposan tönkretett, még nincsen helyreállítva. Ezen a lakosság úgy segít, megdézsmálja a faküldeményeket és így szerzi be az épületek helyrehozásához szükséges fát. A Fetești—Constanța vonalon tízszor annyi fát lopnak el egy vagonból, mint amennyit például a Galae felé küldött vasúti szállítmányból. Vagononként legalább egy köbméter a veszteség, ami végeredményben óriási mennyiségre növekszik fel, ha nagyobb szállítmányról van szó. Azelőtt 150—200 vagon fa futott be naponta a konstaneai kikötőbe. A kivitel természetesen ugyanakkora volt. Ma ritkaságszámba megy, ha a forgalom a 20 vagonat meghaladja, holott a dunai kikötők forgalma a napi 500 vagonot is túlszárnyalta.

— A gabonakivitel Konstancából majdnem teljesen megszűnt. A gabonaexport a korlátozó intézkedések miatt különben lecsökkent, ami kevés forgalom van, az is Brailában bonyolódik le. A Fekete-tengeren közlekedő hajók valaha szemet csak itt vásárolták be. Ma csak kivételesen. A hajók igyekeznek miandent lehetőleg más kikötőben beszerzeni, mert Konstancában nem szabad a kikötő — punto franco — s a városban vásárolt cikkeket a vám erősen megdrágította. Egyedül a petróleumkivitel nem esőkkenett, mert ez részben a petróleumvezetékén keresztül bonyolódik le, amely naponta 50—60 vagon szállít a konstaneai rezervoárba, részben pedig a petróleumvállalatok saját zárt vonatain.

— Ha hamarosan nem javítanak a kikötőben uralkodó visszás helyzeten, teljesen megbénul a kikötő, holott ez volna predesztinálva arra, hogy Erdély felesleges ipari termékeit továbbítsa a Kelet felé.

Belföld

(x) Az aradi vagongyár nem szünteti meg a munkát. A „Lupta” nyomán tegnap megemlékeztünk az aradi vagongyár válságáról. Bukarestből táviratozzák ma, hogy a „Lupta” tegnapi cikkére az aradi vagongyár kommunikét tett közzé a fővárosi lapokban, melyben elismeri, hogy pénzügyi válsággal küzd és hogy a CFR igazgatóságától 140 millió követelése van, amelyet nem tudott még behajtani. Hangsúlyozza azonban, hogy az igazgatóság mindent elkövet, hogy a munkabeszüntetést elkerülje. Reméli, hogy a kormány is támogatni fogja ebbeli törekvését.

(x) Román fakivitel Egyiptomba és Palesztinába. Bukaresti munkatársunk jelenti: A német lobogó alatt közlekedő „Frieda Fasnheim” nevű hajó tegnap indult el a konstaneai kikötőből 250 vagon fával, Egyiptom és Palesztina számára.

(x) Visszafizetik az iparvágányilleték címén történt befizetések többletét. Megirtuk, hogy az iparvágánytulajdonosok az erdélyi fatermelők kolozsvári kongresszusán elhatározták, hogy a kormánytól közbenjárni az iparvágányilletékek többletének visszafizetésére. Bukarestből jelenti, hogy a közlekedésügyi minisztériumban most elhatározták, hogy az iparvágányilletékek ügyét revízió alá veszik és a már befizetett többleteket visszautalják. A többleteket esetenként külön fogják meg állapítani.

(x) Erdélyi mintára egységesítik a pénzügyi szervezetet. Az „Universul írja, hogy a pénzügyminiszter nagyon meg van elégedve az erdélyi pénzügyi szervezetekkel és az egységesítést is annak figyelembevételével fogja keresztül vinni. A lap szerint a pénzügyminiszter ilyen értelemben felhívást fog intézni valamennyi pénzügyigazgatóhoz.

(x) A gabonaneműek kiviteli illetéke. Az utóbbi időben a gabonaneműek kiviteli illetékeit többször módosították. Alább közöljük a ma érvényes vándijakat és illetéket:

Az áru megnevezése	vándij	illeték
	Lei	Lei
Tengeri vagonja	1.500	150
Tengeri liszt vag.	1.200	120
Tengeri dara	1.900	190
Bab	3.000	300
Árpa	2.000	200
Arpagyöngy	2.000	200
Hántott árpa	1.500	150
Zab	2.000	200
Köles	500	50
Borsó takarm.	500	50
Köles-dara	400	40
Korpa	1.200	160
Tökmag	15.000	1500
Len- és kendermag vagonja	27.000	2000
Olajpogács	300	30
Napraf. olaj	25.000	1500
Tavaszi repce	6.000	1000
Vadrepce	400	500
Burgonya	0-60	0-10
Rozsliszt	9.000	1000
Integrális liszt	30.000	3000

(x) Az Erdélyrészi Faegyesület rendkívüli közgyűlést tart május 7-én délelőtt 10 órakor Nagyváradon a kereskedelmi csanak nagytermében. A tárgysorozaton többek között a következő pontok szerepelnek: A bukaresti országos központi egyesület képviselőjének információja a központi tevékenységéről és az aktuális kérdésekről. A pénzügyi bizottság jelentése és az évi költségvetés megállapítása. Dr. Lakatos Sándor előadása a választott bíróság intézményének előkészítéséről. Dr. Rácz Miklós előadása az iparvágányok és a kocsikiallítás illetékek rendezéséről. Dr. Böszörményi Sándor a kolozsvári közveti titkárnak előadása a betegséggel és balesetbiztosítás terén történt szerkesztési intézkedések megvalósítására érdekében tett lépésekről. Az egyesület székhelyének megállapítása. Az egyesületi elnök személyének megválasztása. Az alapszabályok módosítása. Háromtagú számvizsgáló bizottság megválasztása.

(x) Az állam veszi meg a kivitelre szánt lisztmennyiséget Sváje számára. A malomgyesületek felterjesztései nyomán a gazdasági tanács tárgyalta a lisztkivitel kérdését. Elvben a kivitel szabadsága mellett döntött, de elhatározta, hogy mindaddig nem ad kiviteli engedélyeket, míg egyrészt hivatalos statisztikai adatok alapján meggyőződést nem szerez arról, hogy az ország jelenlegi buzáskészletei elegendők a belföldi szükségletnek a jövő terméig való biztosítására, másrészt, amíg a kormány nem sikerül meggyőzésre jutni arra nézve, hogy Sváje, amelynek Románia a 40 millió kölesön fejében 10 ezer koci buzával tartozik, a buza helyett megfelelő mennyiségű lisztet vagy más gabonaneműt fogadjon el. A királyszabbeli malmok a gazdasági tanács határozatainak tudomásvétele után azt az ajánlatot tették a kormánynak, hogy küldjön ki azonnal malmosokból álló bizottságot, amely az állam nevében közvetlenül tárgyaljon a svájci malmosokkal, hogy azok buza helyett lisztet fogadjanak el. A tegnapi minisztertanács foglalkozott a malmosok ötezer vagon liszt kivitelére vonatkozó kérvényével és annak elintézését a pénzügyminiszterre és a kereskedelemügyi miniszterre bízta. A lapok szerint a kivitelre szánt lisztet az állam megveszi a malomtulajdonosoktól 5-50 leles áron és a svájci és francia társulatokkal kötött gabona-szerződés teljesítésére fogja felhasználni. A szerződést tudvalevőleg annak idején Titulescu kötötte.

Külföld

(x) Csehországiakból nem jönnek postacsomagok Romániába. Prágából jelentik, hogy az ottani központi postai igazgatóság a napokban rendeletet adott ki, amellyel megszünteti a Romániába szülő postacsomag küldeményeket. A csomagforgalom megszüntetését ama nehézségek miatt határozták el, amelyek a román területen való továbbításnál felmerültek.

(x) Román-francia pénzcsoport Máv. részvényeket vásárol. Budapest-ről írják: Az itteni tőzsdén már hetek óta bukaresti számlára vásárolják a Máv. részvényeit. Ugyanez történik ebben az időben a bécsi tőzsdén is. Szakkörökben úgy tudják, hogy a vételek bevezetési egy nagyobb tranzakciónak, amelyet egy nagy francia-román pénzcsoport tervez a magyar államvasutaknál.

(x) Tőkétem a Dunagőzhajózási társaság. Bécsből írják: a Dunagőzhajózási Rt. 100 millió koronát kitévő alapötét 50 millió osztrák koronával fogja felemelni. Az igazgatóságnak erről szóló javaslatát a már egybehívott közgyűlés fogja tárgyalni. A tőkeemelést az a körülmény teszi szükségessé, hogy a vállalatnak nagyobb forgatókére van szüksége. A tőkeemelést révén szerzett tőke tehát nem beruházások célját, hanem a szolgálat, hogy a vállalat forgatókéje nagyobbíttassék. Az új részvényeket a régi részvényeseknek megfelelő arányban fogják felajánlani.

(x) Fuzionál a Cseh Iparbank és a csehországi Mezőgazdasági Hitelbank. Prágából írják: A Cseh Iparbank közgyűlésén a 22 millió cseh korona tiszta nyereségből 8 százaléka, azaz részvényként 82 korona osztalék kifizetését javasolták. A csehországi Mezőgazdasági Hitelbank közgyűlésén az igazgatóság 84 millió cseh koronát tevő nyereségből 12 százalék, vagyis részvényként 48 korona osztalék kifizetését javasolta. A két intézet a közeljövőben fuzionál Cseh Ipar- és Mezőgazdasági Hitelbank név alatt és egyuttal részvényfőkéjét 15 millió koronáról 240 millió koronára emeli fel.

M·A·G·V·A·K és kertgazdasági termékek

Déri Arpad nagykereskedésének és kertgazdaságának bizományi árusítása a Farkas-virág-utca (Mátyás király tér 32) és Horváth-csemege-üzletben (Deák Ferencz-utca) megkezdődött!

Weisz és Molnár női divatruháza újból megnyílt!

Heller, Weisz és Molnár

cég alatti, Cal. Reg. Ferdinand 6. szám alatti, a volt helyiséggel szemben. 0

1334

Szombat: I. Vasárnap: Boche

Jidele

meséje van még gyermekárvult. Nagörökli bizonyagyonát, címét látóképgában is mDvajjalét. S a vak fiut szedi a halmegindul a De mint a is az igazsrele, akit k az egész ü A cimszere mutatta, h tás, amelly nyedséggel bájos és m Rabinovitz volt végtel binovitz m kacagtatta j volt Tun urorás és Az öreg na nagyon élv Waldberg hozzá, hog maradjon.

Péntek: A s

Premi szüneti hétéd Szombat d. árakká Szombat este 2-órás 135. sz Vasárnap d. ság, 18 Halász Vasárnap este dónságt játkáv szüneti Hétfo: Kék edszer. Rendes A műsorra t megvált

Szombat c olesó, az ifj arakkal fog sz Biró Lajos iz felvonásos dr lesz a kintón Románé lődés a jövő h A bukarosti Román Elena és csütörtökön fellépni. A há mérsékleten e a szokásos ope Az előadások

Offenbach előadása lesz színházunk: 13 mas sikerű 0 ujdonság első

Kis grizet val. Vasárnap Kis grizet-et, mazur-t. Mind vendégeknt T Berky Lili hire, hogy a K ségi Berky L második felb leórkezik, a jg a közönség. A nap reggeltől

Egyetem a Pacsirta, L filmen, kitűn Vasárnap a C ura, hihetetlen dráma.

Apollo m dalmi szenzác romantikus kal és nyomora, része meg. S fejezet, kerül filmretek, a Josephine Ear

Uránia m nagyszabású dorok. Vasárnap szimbóluma, a

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Habíma

Erdélyi Zsidó Színpad

Heti műsor:

Szombat: Die erste Liebe, operett.
Vasárnap: Buensuelodás, Der Jesive Bocher.

Jidele der blinde. Szentimentális meséje van ennek a darabnak. Jidele még gyermekkorában megvakult és elárult. Nagybátyja veszi magához, aki örökli bizonyos feltételek mellett Jidele vagyonát, de elcsúsztatja, ha Jidele ismét látóképes lesz. A vak fiú vakságában is megszereti a kántor leányát, Dvajrelét. Szerencsés véletlen összehozza a vak fiút egy professzorral, aki megszedi a hályogot a szeméről. És akkor megindul a családi intrika a vagyonért. De mint a drámában sokszor, ezuttal is az igazság diadalmasodik és Dvajrelé, akit kismizmizni szerettek volna az egész ügyből, Jidele felesége lesz. A címszerepben Stramer megint megmutatta, hogy alig van színpad alakítás, amellyel ne a legnagyobb könnyedséggel birkózná meg. Stramer néb bájos és megható volt mint Dvajrelé, Rabinovitzné egy bakfis szerepében volt végtelen kedves: közvetlen. Rabinovitz mint Fischel meserő sűrűn kacagattatta meg a közönséget. Nagyon jó volt Tunis két szerepe, egyszer mint úrszörény és másodsor. mint professzor. Az öreg nagybácsit Tossler játszotta nagyon élvezetesen. Blind Aranka és Waldberg azuttal is sokban járult hozzá, hogy az est végig élvezetes maradjon.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Péntek: A sárga keztű. (Ujdonság először. Premiére helyárral. Premiérebérlés-szünetben. A premiére bérlők jegyeit hétfő délig tartja fenn a pénztár.)
Szombat d. u.: Alarcok igen olcsó helyárral.
Szombat este: A sárga keztű. (Ujdonság, 2-odszor. Rendes helyárral. Bérlés 135. szám, C.)
Vasárnap d. u.: Offenbach. (Operette-ujdonság, 18-adszor. Olcsó helyárral. R. Halász Baha vendégjátékával.)
Vasárnap este: A kis grizett. (Operette-ujdonság, 9-odszor. Tompa Béla vendégjátékával. Rendes helyárral. Bérlés-szünetben.)
Hétfő: Kék mazur. (Operette-ujdonság, 12-edszer. Tompa Béla vendégjátékával. Rendes helyárral. Bérlés-szünetben.)
A műsorra tüztől előadások jegyei előre megválthatók a színház pénztáránál.

Szombat délután Alarcok 6-odszor. Igen olcsó, az ifjúsági előadásoknál szokásos helyárral fog szombaton délután színrekerülni Bíró Lajos izgalmas, érdekesített új négyfelvonásos drámája, az Alarcok. A szombati lesz a kitűnő darab első délutáni előadása.

Román vendégjátéka. Óriási az érdeklődés a jövő hétre hirdett opera-esték iránt. A bukarost operaház híres művésznője, Remán Elena fog kedden este a Tosca-ban és csütörtökön este a Pillangókisasszony-ban fellépni. A helyek árait a földszinten igen mérsékelten emelik, az erkélyen azonban a szokásos opera-helyárak lesznek érvényesek. Az előadásokat opera-bérlésben tartják meg.

Offenbach — délután. Igen érdekes előadása lesz vasárnap délután a magyar színháznak: 18-adszor fogják előadni a diadalmas sikerű Offenbach operettét. Ez lesz az ujdonság első délutáni előadása.

Kis grizett és Kék mazur Tompa Bélával. Vasárnap este 9-odszor fogják adni a Kis grizett-et, hétfőn pedig 12-edszer a Kék mazur-t. Mind a két előadásban fel fog lépni vendégként Tompa Béla.

Berky Lili és Gózon Gyula. Alig ment híre, hogy a Kolozsvárt példátlan népszerűséggel Berky Lili és Gózon Gyula a jövő hét második felében néhány esti vendégjátékra lérik a jogpénztárt valóságos ostromolják a közönség. A jegyek azonban csak vasárnap reggeltől válthatók.

Egyetem mozgóban: Péntek, szombat a Pacsirta, Lehar Ferenc híres operettje, filmen, kitűnő magyar művészezzel. Vasárnap a Cirkuszherceg, vagy a levegő ura, hihetetlenül izgalmas, látványos artistadráma.

Apollo mozgóban: Pénteken, nagy irodalmi szenzáció, Honore Balzac világhírű romantikus kalandregénye, Kurtizánok fénye és nyomora, vagy a Morell, második része megy. Szombaton a harmadik és utolsó fejezet, kerül bemutatásra. Vasárnap, angol filmek, a Csöd, filmszínmű, főszerepben: Josephine Earl.

Uránia mozgóban: Péntek, szombat nagyszabású kalandtörténet a Párisi kalandok. Vasárnap, a Démon, csodaszép filmszimbóluma, a jószág és gonoszág küzdelme.

Valutapiac április 27-én

TŐZSDÉK	Lei	Cseh kor.	Márka	fran. frank	svájci frank	lira	osztr. kor.	magy. kor.	font sterl.	dinár	leva	lengy. márká	dollár	holl. forint	török font	svéd kor.
Bukarest valuta	---	280	51	1300	2650	740	---	1950	605	165	89	490	---	---	---	---
Bukarest deviza	---	272	---	1310	2350	760	182	1750	622	---	---	---	139	---	---	---
Bécs valuta	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Bécs deviza	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Prága valuta	---	---	1830	476	995	275	81	657	227	74	3665	130	5125	1939	---	1333
Prága deviza	---	---	1830	479	997	278	76	65750	22850	74	3815	140	5150	1943	---	---
Berlin .. valuta	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Berlin .. deviza	---	549	---	2640	5585	1530	---	3650	124250	---	---	---	27950	106	---	---
Zürich .. valuta	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Zürich .. deviza	---	99750	181	---	---	2755	675	65	---	---	---	13	514	---	---	---
Paris valuta	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Paris deviza	750	---	387/32	---	211	577/8	3/32	---	4798	---	---	0285	1084	---	---	---
Budapest valuta	---	1532	283	72	---	4175	987	---	---	1110	---	---	768	---	---	---
Budapest deviza	564	1525	279	7250	15075	4250	1075	---	3430	---	---	---	785	---	---	---

Keresek

5 gyermekem mellé azonnali belépésre

modern nevelő-melamedot,

aki jiddisch-deutsch nyelven oktat
הומש ריש, ניד, גמרא-
Előnyben részesülnek, akik a német nyelvet szóval és írásban perfektil bírlák. Fizetés: természetbeni lakás, teljes ellátás és készpénz fizetés meg egyeztetés szerint. Ajánlatok: Moskovits Bernáth, Turda küldendők. 3721-1

Nagymennyiségű lámpaére, esek táblaéveg, karlsbadt porcellán és Dittmár-féle lámpaére érkezték.

Deutsch K. I.

üveg és porcellán nagykereskedés részvényszerűség

Oradea-Mare — Nagyvárad
Str. Nicolae Jorga (v. Zöldfa-u.) 4.

TELEFON 71.

1311

Pontos és szolid kiszolgálás

Perfekt

gyors és gépirónót

sürgösen keressük. Jelentkezhetni Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában Calea Regele Ferdinand 48.

Csak 8 napig!

üzletelhelyezés miatt
óriási raktárunkat minden elfogadható áron
ooooo árusítják ooooo

Blum Testvérek

rövidáru nagykereskedők
Oradea-Mare (Nagyvárad)
Telefon 703. Telefon 703.

KÖZPONTI HÖLGYFOURÁSZ ÉS MANIKÜRSZALON Cal. Reg. Ferd. 13. (udvarban)

Hajfestés, hajmunka, fejmosás, ondolás, fésülés legmodernebb, legjobb kivitelben. Hajat veszek!

PÉTERFI JULISKA

Szarut, szaruhegyet, aggancsot, husolást és csontot, valamint mindenemű tűrhulladékot legmagasabb napi árrban vásárol

Szaru- és csontárugyár Rt. Cluj 1310

Hirdessen az UJ KELET-ben!

Hercules gyermekocsigyár Rt.

Főlerakat Baumzewelg Arnold, Cluj
Strada Reg Ferdinand (Wesselyényi M-u.) 25. szám. Állandó nagy raktár mindenemű gyermekocsigyárban. Árjegyzéket Engros kívánatra küld. Engros 3451

ENGROSISTAK PROGRESS

legolcsóbban vásárolhatnak a 1312 rövidáru import cégnél
Oradea-Mare Nagypiac 5

GUTFRIED és HERSKOVITS

Oradea-Mare (Nagyvárad)
Piața Unirei 12.
Telefon szám 211.
Megrendeléseket postán eszközölünk.

Erdély legnagyobb és legszolidabb importörjei. Komplet vagon olasz Clarc-cérna valamint nyári harisnyák, keztűk és horgolt nyakendők érkeztek. Állandó nagy raktár mindenemű rövidáruban. 00000000000000000000

Ujrafoncsorozás! Fintűkrök gyártása!

Péchy és Társa

Modern üvegcsiszoló és tükörárugyár
üzemét ORADEA-MARE (Nagyvárad) Str. Saguna (Kapuscinus-u.) 20 megkezdte. Minden méretű és minőségű tükörök, butorüvegek olcsó áron megrendelhetők. 1331

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

TUNGSRAM

Kefe, meszlő és ecsetgyár!

Legalább 40%-ot takarít meg behozatali vám-ban minden kereskedő, ha nálam szerzi be szükségletét. **Stern S. Endre, Oradea-Mare.** (Nagyvárad). 1350

Utazó bőrönd és táska
legjobb minőségben kapható
Farmati bőröndösnél
Cluj, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

WOHANKA

Nyersolajmotorok, benzínmotorok, lokomobilok, kőjáratok, koptatók, dara- és dercetisztitók, radiálszíták raktáron.

Wohanka és Tsa Utóda Rt.
Bizományi raktára, Oradea-Mare
Nagypiac-tér 14. szám.

kiából nem jönnek
omániába. Prágából
tani központi posta-
ban rendeletet adott
inteti a Romániába
küldeményeket. A
megszüntetését ama
határozta el, ame-
ten való továbbítás-

ancia pénzcsoport
vásárol. Budapest-
tőzsdén már hetek
ra vásárolják a Máv.
z törénik ebben az
dén is. Szakkörök
gy a vételek beve-
tranzakciónak, ame-
cia-román pénzcso-
ar állanvasutaknál.

a Dunagőzhajó-
bőiják: a Duna-
0 millió koronát
50 millió osztrák
ezadni. Az igaz-
szóló javaslatát
közgyűlés fogja
ellessz az a ko-
éressé, hogy a
bb forgatókére
Öccemésé révén
nem beruházá-
t szolgálja, hogy
gőztökéje nagyob-
részvényeket a
nek megfelelő
ajánlani.

sh Iparbank és
gazdasági Hitel-
A Cseh Ipar-
22 millió cseh
géből 8 száza-
ként 32 korona
javasolták. A
zdasági Hitel-
sz igazgatóság
nát tevő nyere-
vagyis részvé-
osztalék kifeje-
intézet a kö-
Cseh Ipar- és
bank név alatt
tökéjét 15 mil-
millió koronára

V.A.K
azda-
ékek

agykereske-
gazdaságá-
nyí árusi-
s-virág-
király
Hor-
ege-
eak
tca)
ött!

s Molnár
táruháza
egnyilt!!

olnár
Cal. Reg.
d 6. szám
olt helgi-
emben. o

SPORT

Labdarugás

A Szika-féle vesztegetési ügy. A kolozsvári labdarugó-szakosztály szerdán este tartott ülésén vette tárgyalás alá a múlt év őszén Temesvárt megtartott Kinizsi-marosvásárhelyi MTK barátságos mérkőzéssel kapcsolatos bíróvesztegetési ügyben a Marosmenti Alosztály által lefolytatott vizsgálatról felterjesztett jelentést. A Marosmenti Alosztály előtt Szika János temesvári szövetségi bíró fentartotta korábbi vallomását, amely szerint az említett barátságos mérkőzés megkezdése előtt az MTK egyik vezetője felkereste őt öltözőjében és 30.000 koronát ígért neki arra az esetre, ha a mérkőzésen úgy bírskodik, hogy az MTK csapata legyen a nyertes. Szika jogos felháborodásban kitasította öltözőjéből az illetőt, akinek nevét azonban nem tudja és tekintettel arra, hogy a vesztegetési kísérlet óta hosszú idő telt már el, még szembesítés esetén is nehezen ismerné fel az ajánlattevőt. A Marosmenti Alosztály a vizsgálat során megállapította azt is, hogy a kérdéses mérkőzésen az MTK vezetői közül kik kísérték le a csapatot Temesvárra.

A Szika vallomásában közölt személyleírás — a Marosmenti Alosztály véleménye szerint — Kovács Miklós MTK vezető-tagra illik leginkább, Kovács azonban ez ügyben még nem volt kihallgatható, miután állandóan Bukarestben tartózkodik. A kolozsvári labdarugószakosztály a jelentés tudomásulvétele mellett az összes iratokat áttette a fegyelmi bizottsághoz, amely a vizsgálatot tovább folytatja. A további nyomozás azonban nem biztat eredménnyel és a szenzációként kirobantott bíróvesztegetési ügy valószínűleg a kolozsvári szövetség porosodó iratai közé kerül azzal a lakonikus elintézésel, hogy a megvesztegetési kísérlet aktív szereplőjét megállapítani nem sikerült.

Steinhübel Zoltán, az aradi Gloria CFR kiváló intézője és a kitűnő szövetségi bíró fogja vezetni az április 30-án eldöntésre kerülő marosvásárhelyi MTK-Haggibbor bajnoki mérkőzést. Steinhübel Zoltán bírói kvalitásai előre biztosítják az izgalmasnak ígérkező bajnoki küzdelem sima és fair lefolyását. A két csapat őszi bajnoki mérkőzését is Steinhübel Zoltán szövetségi bíró vezette Marosvásárhelyen kifogástalanul, a mérkőző csapatok és a közönség teljes megelégedésére.

Koch Emil, a temesvári Kinizsi Rigolo néven ismert kitudó játékos, mint ismeretes, Marosvásárhelyt telepedett le és az MTK részére kérte igazolását. A Marosmenti Alosztály március 7-iki kezdettel mindennemű mérkőzésre le is igazolta Koch Emil, az igazolást pedig jóváhagyás végett felterjesztette a kolozsvári Comitetul Regional labdarugó-szakosztályához. Miután az igazolólapon Rigolo nem tüntette fel, hogy mikor játszott utoljára régi egyesületében, a labdarugó-szakosztály a szövetség félévezetését látva fenforogni, felfüggesztette Koch játékjogát és a Marosmenti Alosztály útján kihallgatást rendelt el. Koch Emil vallomásában előadta, hogy a Kinizsi színeiben a bukaresti kupamérkőzésen játszott utoljára, az ezt követő Nagyváradon megtartott bukaresti kombinált és Törökves, valamint Makkabea elleni mérkőzéseken a bukaresti központ és katonai parancsnoksága intervenciójára vett részt. A labdarugó-szakosztály a 646. számú igazolási rendelet értelmében Kochot március 7-től számított hat hónap múlva megnyitó jogosultsággal, tehát 1922 szeptember 7-én kezdődő hatályos leigazolta ugyan az MTK részére, azonban Rigolo korábbi szereplési jogosultságának vizsgálása, valamint annak megállapítása végett, hogy Koch nem akarta-e a szövetséget félévezetni, az összes iratokat áttette a játékfigyelmet ellenőrző bizottsághoz.

Az újságíró-futballbíró mérkőzésen, amely szombaton délután 5 órakor kerül eldöntésre a városi sporttelepen, az újságírók a következő csapattal szerepelnek: Kapus: Sipos

Iván, hátvédek: Molitorisz Pál, Ormos László, fedezettsor: Székely Béla, Muth Mihály, dr. Eröss Vilmos, csatársor: Erdélyi Kálmán, Gredinar Aurél, Hoffmann Ödön, Győri Imre és Olajos Domokos. Tartalékok: Vér Imre és Ferenczy György.

Atlétika

A Haggibbor országos mezei futóversenye. Nagy érdeklődés előzi meg a Haggibbor Sport Egylet által április 30-án a marosvásárhelyi MTK és a Haggibbor bajnoki mérkőzésével kapcsolatosan rendezendő ifjúsági országos mezei futóversenyt. A Haggibbor részéről 25 induló vesz részt a cross-country, a KKASE részéről 17 nevezés történt, ezenkívül a Victoria, a KAC és a CCFR versenyzői a biztos indulók. A vidéki egyesületek nevezései még nem érkeztek be, de részvételükre biztosan számít a rendező egyesület. A Victoria és a CCFR bajnoki mérkőzése érdekességét nagyban fogja emelni a vasárnap délutáni futóverseny. Kolozsvár sportközönségének végre alkalma lesz tömegindulást látni a testedzés legszébb ágában, a mezei futóversenyben. A versenyzők a városi sporttelepről az MTK-Haggibbor bajnoki mérkőzés második félidejében indulnak el a mintegy három kilométer hosszú távra és még a Victoria-CCFR mérkőzés megkezdése előtt érkeznek vissza a városi sporttelepre a kijelölt célhoz.

A Haggibbor futóinak figyelmébe. Moskovitz Andor, a Haggibbor Sport Egylet atlétikai szakosztályának vezetője értesíti az április 30-iki ifjúsági mezei futóversenyen induló Haggibbor futókat, hogy a sporttelepre való belépésre jogosító igazolványaikat szombaton délután öt órakor vehetik át tőle a sporttelepen.

Felolós szerkesztő: MARTON ERNŐ
Kiadó: FRATERNITAS kiadóvállalat
Előfizetési ár havonként 35 lei
Egyes szám ára mindenütt 1 lei 50 bani

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár
CLUJ-KOLOZSVAR, Str. Xenofon (Szeppan-u.)

Gyárt és állandó raktár mindenféle ékszerárugyban. Vállal rillians munkákat javításokat és alakításokat. Valódi és hamis ékkövek. Fogászati arany és forrasztó, huzalok és lemezek arany és ezüstben. Nemesfém beváltó!

Telefon int. 2-13. — Sürgőny cím: „Juvaere Cluj“ 1273

Két teg'áegető kemencének teljes **vasfelszerelése eladó**
Felbermann Adolf 3663-1
vaskereskedőnél, Nagy Károly.

RASOL POR

Van szerencsém az érdekelték szives tudomására hozni, hogy az általam készített

Ideal Rasol por
törvényileg védve, kilogrammja 22 leirt kapható ugy kicsinyben mint nagyban. Viszonteladókna 5 kg-on felüli vételnél nagy árkedvezmény. Megrendelhető a készítőnél

Reszling József
Cluj, Strada Baritiu (v. Malom-u.) 2. sz.
Törvényileg védve! 3726-1

Ha szép és divatos cipőt akar, saját érdekében keresse fel **SÁMSON IZSAK** cipészüzletét Cluj, Egyetem-u. 2, ahol saját készítményű kész cipőket 300 leirtől feljebb beszerezhet. Mérték utáni megrendeléseket pontosan és lelkiismeretesen eszközölk.

GANZ

vilamosági részvénrtársaság üzemeztetéség:
Piata M. Viteazul Széchenyi-tér 41. sz. (Széki-palota).

Elvállal elektromos világítási- és eródtviteli berendezéseket. Izzólámpák, iv-lámpa szénpálcák, szereléal anyagok és kisebb motorok állandóan raktáron. — Költésévetéseket és felvilágosításokat díjtalanul nyújt. Telefon 403. 1280

Rottmann Károly és Tsai
részvénytársaság 1220
Timisiora IV. Strada Iancu Vacarescu (Bem-utca) 14. sz.

Szesz-szabadraktár, szeszenaturáló telep. Szilvórium és törkölyfőzde, rum-, likör- és konyakgyár. Bornagykereskedés.

Bergner és Cziment

tüzifa kereskedése Munkácsi-u. 28.

Uri divatüzlet,

mely már régebben fennáll szép berendezéssel, vidéki városban **szakmabeli fiatalember 100-120.000 lei tőkével társul kerestetik**

Teljes című személyi adatokat is tartalmazó megkereséseket „Szép jövő” jelíggel továbbít az Est hírlapiroda Cluj 3723-1

Import és bizományi cég!
Paul Blumenfeld & Co Bukarest
Str. Smardan 4. I. emelet.
Elsőrangú referenciák! 3700-1

APRÓHIRDETÉSEK

Egy sor ára 1 lei. — Vastagabb betűvel lei. legkisebb apróhirdetés ára 10 lei.

Mindenféle fordítások román, magyar, angol és francia nyelvre, valamint írógéppel való másolások gyorsan és pontosan készülnek. Fővétel hely Friedmann hírlapiroda. 3405-1

25.000 leivel rendelkező állásban levő 29 éves hivatalnok, ki a malom és gabonaszakmát tökéletesen érti, nőül venne 18-23 éves, szép, csinos, kimondott vallásos, zsidó urleányt, kinek 50-100.000 lei hozománya van, vagy benősülne olyan házhoz, ahol szakmához hasonló existenciát kapnék. Leveleket „Hatszázötvenhárom” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 3717-1

Benőszülne 38 éves zsidó gyári főtisztviselő üzletbe vagy üzembe. Esetleg kölcsönös házasság 28 éves hajadon nővérel. közeledést ezen lap címére dupla borítékban „Szolid” jeligére. 8711-1

Két szoba, konyha, előszoba, pince és padlásból álló utcai, modern, parkettes, földszintes, a kolozsvári Főter közelében lévő lakószobát becserelném ehhez hasonló, más helyen fekvő lakással. Az ügy lakáshivatali része gyorsan bonyolítottaték le. Cím az Uj Kelet kiadóhivatalában. „Jó lakás” jelige alatt megtudható. Telefon 12-93.

Keresek egy 14, 15 éves, zsidó, jól nevelt, árvaházi leányt, akit megfélelés esetén örökbe fogadnék. Hancz Mór szeszraktár, Torda. 3728-1

Bozskor, mosótalp, feladór és szijgyártóblank

Állandóan nagy készlet készletben és nagyban, legolcsóbb árak mellett. — Vidéki megrendéseket kis postacsomagokban is elküldjük. — Jelenlegi talp és bozskor ára 65-70 lei. — Végponttel 3 százalékos kedvezmény. **SÁMSON ÖRÖGVÁR**, Gyulagyár-utca 1. Gyárakru vartárral szemben. Telefon: gyár 3-86-takás 3-87

Elvállalja gyárak és nagyobb cégek képviselőjét nyílt raktárait textil, rövidáru, cipő, szappan, parfüm, különféle likörök és különböző tésztaárugyban. 0000000

Schönberger Spitz és Tsai
kötött-, szövött-, rövid- és norinbergi árugy nagykereskedése

Oradea Mare—Nagyvárad
Nagy piac-tér és Reálisokla sarok
Állandó nagy raktár! Olcsó árak! 1352

Pension Hirsch Semmering
2 és fél óranyi távolságra Wien-től 1000 méter magasságban a tenger színe felett

Engros eladás!
1342
Rövid, norinbergi, galanterie és papírárugy külföldről raktárra érkeztek
Simplon-áruház
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 25. sz. Főpostával szemben. Szakmabeli segéd felvétetik.

Engros eladás!
Szilágyi Eleonora Rt.
Alánlja: Likör, rum különlegességeit. Elsőrendű pezsgőt és borait. Szesz nagyraktár. 1289

Bárdos Jenő
(Au Bon Gout) Fötér 4.
Összes párisi szövet, selyem, kabát, toilette és divatujdonságai 1282 megérkeztek.
Telefon: 917. Olcsó árak!

„Barzel”
Fierarie - vasüzlet
CLUJ — KOLOZSVAR.
Piata M. Viteazul 13. Telet. 10-49.

Festék árugy
Falzöld, smaragdöld, pompejvörös, venyigefekete, okker, satinobor, ultramarin, vaspur. Analin festékek Meister Lucius féle. Salétrom, salycil, cacovaj, cacaovaj állandóan raktáron. Láb Fiverek Cluj, Telefon szám 471.

Szerkesztőhivatal: Cluj-Kolozsvár, L. Pop. — B. Az Uj Kelet Szerkesztőháza: Kládóhivatal, Nyomda — — — Néber osztály, Zs. N. Sz. — — — A kéziratok szerkesztőségébe — Kézírtandunk vissza nem kerülnek. V. évfolyam A A hében zsidó történelem számos egyetemesben. az új intézet sítette fel a asott ki. N helyen, am a hütlenség nyatlás. Ja mise merül vesztett a z zsidó néptől nemzeti önletában oldale a zsidó zsálemből ez a zsidó tu metropolisát esztendő utá névnek ragy organizáció ben az igaz gondolatai l Névnek gában való bókikus jelk mely életva a zsidó tud nevével kez akkor ez a madást jelen többet is. M támadni esa zsidóság. Es zeti élet vég ugy juthat értelemben Vissza fonetikai me nek egymás azonos. Mir mely megsz jelenti mind tendencia es a visszatérés jelent, nem feltámadás s életet jelent. életet, amel valamely p olyan ellent győzni nem nem szünhet lagos mozd Természetes szánss vissz és eltemetett másokból ve dászh. Az ujjáép dományos tá épen a legro de a legdó belőle a fizik az energiákn ködése, de az oió csupán, d egyszerűbb e sok, a gyára ből alkotja m gyűjtőfogalm igaz, hogy az Söt inkább a kül marad m tura nem or Akik Erec Ji nak a munká furnak a tud az ujjáépíté Még továb azok munkálk ujhodásán, a zsidó kultúrá megteszik ez kultúrát nem